

Primaari linssiluksaatio (PLL)

Yleistä

Primaari linssiluksaatio (PLL) on monilla eri koiraroduilla esiintyvä perinnöllinen silmäsairaus, joka aiheuttaa linssin irtoamisen ja vaarantaa koiran näkökyvyn. Sairaus johtuu linssin kiinnityssäikeiden rappeutumisesta. Linssi voi irrotessaan päätyä silmän etu- tai takaosaan (ns. anteriorinen tai posteriorinen luksaatio). PLL-sairauden periytyminen noudattaa lähinnä autosomaalista peittyvää periytymismallia.

Miten sairaus ilmenee?

Primaari linssiluksaatio ilmenee yleensä 3-6 vuoden iässä. Varsinaista linssiluksaatiota edeltää yleensä ns. subluksaatio, jossa linssi on osittain pois paikaltaan. Tämä jää usein omistajalta huomaamatta. Silmän etuosaan irronnut linssi aiheuttaa koiralle kipua, mikä havaitaan siristelynä, punoituksena ja vetistelynä. Silmän etuosassa myös nähdään sinne normaalisti kuulumaton linssi. Hoitamattomana tilanne johtaa silmänpainetautiin (glaukoomaan), silmän sarveiskalvon (silmän pinnan) samentumiseen ja sokeutumiseen. Tilanne vaatii välitöntä eläinlääkärin hoitoa. Toisen silmän linssi luksoituu tavallisesti viikkojen tai kuukausien sisällä ensimmäisestä.

Viitteet

Online-tietokannat

Online Mendelian Inheritance in Animals, OMIA (<http://omia.angis.org.au/>). Faculty of Veterinary Science, University of Sydney; OMIA000588-9615.

Tieteelliset artikkelit

Farias FH, Johnson GS, Taylor JF, Giuliano E, Katz ML, Sanders DN, Schnabel RD, McKay SD, Khan S, Gharahkhani P, O'Leary CA, Pettitt L, Forman OP, Boursnell M, McLaughlin B, Ahonen S, Lohi H, Hernandez-Merino E, Gould DJ, Sargan DR, Mellersh C. An ADAMTS17 splice donor site mutation in dogs with primary lens luxation. Invest Ophthalmol Vis Sci. 51(9):4716-21 2010 Pubmed: 20375329.

Gould DJ, Pettitt L, McLaughlin B, Holmes N, Forman OP, Thomas A, Ahonen S, Lohi H, O'Leary CA, Sargan DR, Mellersh C. ADAMTS17 mutation associated with primary lens luxation is widespread among breeds. Vet Ophthalmol. 14(6):378-384, 2011. Pubmed: 22050825.

Sairauden vakavuusaste

Merkittävä

Oireet

- Subluksaatio ja linssin irtoaminen
- Iridodoneesi eli värikalvon värinä
- Sokeutuminen

Periytymismalli

Autosomaalinen peittyvä

Geenitestin tulokset raportoidaan seuraavanlaisesti:

Normaali

 Kantaja

 Altis

Testattu mutaatio on tähän mennessä tavattu seuraavissa roduissa

Amerikankarvatonterrieri
Amerikankääpiökettuterrieri
Australiankarjakoira
Bullterrieri
Jackrussellinterrieri
Karkeakarvainen kettuterrieri
Kiinanharjakoira
Kääpiöbullterrieri
Lakelandinterrieri
Lancashirenkarjakoira
Norwichinterrieri
Parsonrussellinterrieri
Patterdalenterrieri
Pumi
Rottaterrieri
Russell Terrier
Saksanmetsästysterrieri
Sealyhaminterrieri
Sekarotuinen
Tanskalais-ruotsalainen pihakoira
Tanskalais-ruotsalainen pihakoira
Tenterfieldinterrieri
Tiibetinterrieri
Volpino italiano
Walesinterrieri
Working Jack Russell Terrier
Yorkshirenterrieri